

~~Μετανάστευση του ρίμαξ το χωριό, δεν γιατρεύτικε ποτέ, αφίνοντας πάνω της ανίατες πληγές~~

Τανάστευσε στην Αυστραλία

«Στα χρόνια της παλικής κατοχής...» θυμάται ο 81χρονος Σπύρος Σκολαρίτης «είχαμε κάποια τετράδια, αλλά ένα βιβλίο για όλους. Όλοι είχαμε τη μαύρη πλάκα και γράφαμε με το κοντόλι από τον πίνακα... Οταν φύγανε οι Ιταλοί και οι Γερμανοί, ήρθαν οι Άγγλοι. Οσα χωριά είχαν σχολεία, τους έστελναν τρόφιμα και συσσίτιο, «πληγούρι», «κορωνιά» όπως το λένε οι Κερκυραίοι. Τα κορίτσια δεν πηγαίνανε καθόλου σχολείο, δούλευαν για να βγάλουν μεροκάματο. Υφαίνανε στον αργαλειό.

Η φτώχεια θέριζε το χωριό... Η μετανάστευση αποτελούσε τη μόνη λύση στον πόλεμο της πείνας. Η Αυστραλία έγινε προορισμός. Εγινε η χώρα του παραδείσου... για τους νέους του χωριού. Τα κορίτσια αφήσανε τους αργαλειούς, τα αγόρια τα νταμάρια και τα ελαιοτριβεία... και φύγανε για μέρη μακρινά.

«Μετά την κατοχή η φτώχεια ρίμαξε το χωριό. Ο κόσμος άρχισε να ενδιαφέρεται για την μετανάστευση. Οι πολλοί ήξεραν και εγγλέζικα. Η πρώτη οικογένεια, που πήγε στην Αυστραλία, ήταν η οικογένεια Καρδάμη. Αυτοί έκαναν μετά κάποιες προσκλήσεις και σιγά - σιγά το μεγαλύτερο ποσοστό ξενιτεύτηκε στην Αυστραλία» θα πει ο Νίκος Σκολαρίκης, κάτοικος του χωριού, που θα ξεδιπλώσει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ την ιστορία της μετανάστευσης του μικρού χωριού...

«Οικογένειες άρχισαν να ξεκληρίζονται. Πρώτα φεύγανε τα αγόρια, μετά τα κορίτσια για να καλοπαντρευτούν και τελικά ένα μεγάλο μέρος των κατοίκων του χωριού μετακινήθηκαν προς την Αυστραλία, τον Καναδά και μετά το τέλος του Β' Παγκοσμίου πολέμου στην τότε δυτική Γερμανία. Κόρες και γιοι έφυγαν. Πίσω μείνανε οι γονείς τους με την ελπίδα να δουν τα παιδιά τους να πλουτύνουν και γρήγορα να επιστρέψουν πίσω. Ξεκίνησαν και οι γάμοι. Πέρανε κοπέλες από το χωριό... Αρκετοί αποκαταστήθηκαν, άλλοι όχι. Όσοι έφυγαν δεν ξαναγύρισαν ποτέ» αφηγείται ο Νίκος Σκολαρίκης.

«Δεν είχαμε εργοστάσια στην περιοχή, μόνο κτήματα και αργαλειούς στο σπίτι. Κουραστική και δύσκολη ζωή. Δεν ξέρανε τι θα βρούνε, αλλά φύγανε να πλένουν πάτα στα μεγάλα εστιατόρια, έπισσαν ότι θα ήταν καλύτερα... ότι δεν θα πεινούσαν. Φύγανε 14 χρονών παιδιά. Υπήρχε άνθρωπος που είχε εφτά παιδιά και πήγαν όλα στην Αυστραλία..... Απλά ο καθένας κλαίει τον πόνο του. Το '60 έφυγε και η αδερφή μου η Αντιγόνη, της κάνανε προξενίο, έστειλε τη φωτογραφία της, έτσι γινόταν τότε... Μετά έφυγε και ο αδερφός μου ο Στέφανος. Εκείνος, ο πατέρας μου, φταίει για όλα. Από κουταμάρα φύγανε. Εμείς είχαμε να φάμε. Τότε εγώ ήμουν μόνο 23 και η αδερφή μου ένα χρόνο μεγαλύτερη. «Μη πας» της είπα. «Εκεί είναι καλύτερα», μου είπε, «έχει άλλα η ζωή... εδώ τίποτα». Τα χρόνια περνούσαν, της έλεγα να έρθει. Είχε πλέον οικογένεια. Δεν μπορούσε. Η Αυστραλία ήταν μακριά. Στην αρχή λαμβάναμε τα γράμματα. Μετά ήρθαν ευτυχώς τα τηλέφωνα... Γεράσαμε... Καταραμένη Αυστραλία.... Καταραμένη ξενιτιά... Μήπως εκεί ήταν καλύτερα; Δούλευαν όλη τη μέρα... Είναι σα να μην υπάρχουν... Τους ακούμε στο τηλέφωνο, αλλά δεν τους βλέπουμε και δεν μας βλέπουν...». Μιλά στο ΑΠΕ-ΜΠΕ όλο συγκίνηση και παράλληλα θυμό για την ξενιτιά, η 81χρονη σύμερα Ειρήνη Σκολαρίκη, που σκουπίζει τα δακρυσμένα μάτια της για το μεγάλο της καμό. «Ετσι το έγραψε η μοίρα» θα πει και θα ευχηθεί: «Να μην πηγαίνουν στην ξενιτιά, είναι δεύτερος θάνατος...».

Η αδερφή της, η Αντιγόνη, πέθανε το Πάσχα του 2015. Η κ. Ειρήνη το έμαθε από το τηλέφωνο, είχε να τη δει 30 ολόκληρα χρόνια...

«Έχω πάνω από είκοσι ξαδέλφια στην Αυστραλία. Έχω και θείους και θείες απ' τον πατέρα μου και τη μάνα μου και πολλά ανίψια. Κάποιους έχω να τους δώρα πολλά χρόνια και κάποιους δεν τους έχω γνωρίσει ποτέ. Το κακό είναι ότι και τώρα μεταναστεύουν. Την προηγούμενη εβδομάδα έφυγαν δύο για Αυστραλία» λέει στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο 52χρονος Κώστας Σκολαρίκης

Η αδερφή του 81χρονου σύμερα Σπύρου Σκολαρίκη, στα 24 της χρόνια παντρεύτηκε με το διάκονο του χωριού και έφυγαν τότε για την Αυστραλία, πέρασαν 50 χρόνια.

«Τους είπανε πολλά... ότι εκεί θα κάνουνε λεφτά... Τα άσχημα δεν τους τα είπανε, ότι θα δουλεύουν μέρα νύχτα, ότι δεν θα μπορούνε να πάνε πουθενά, ότι θα είναι μόνο σπίτι-δουλειά... Εμείς θα γίνουμε μεγάλοι, φανταστήκανε. Επρεπε να κάτσουν εδώ... Δεν μάθανε και τα παιδιά τους ελληνικά», θα πει με παιδικό παράπονο και με θυμό που δεν καταλάγιασε ποτέ ο Σπύρος Σκολαρίκης.

«Το χωριό σύμερα έχει περίπου 500 με 600 μόνιμους κατοίκους. Άλλοι τόσοι είχαν φύγει μετανάστες. Σε κάθε σπίτι υπάρχει και κάποιος μετανάστης. Περισσότερες από 120 οικογένειες έχουν μεταναστεύσει και δυστυχώς συνεχίζουν ακόμη. Την περασμένη εβδομάδα έφυγε άλλη μία οικογένεια» λέει όλο νόημα στο ΑΠΕ-ΜΠΕ ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου του Κάτω Γαρούνα, Γιάννης Βενέτης

Ο πάτερ Αριέμιος Κουρτέσης έχει και αυτός τη δική του ιστορία: «Άδειασε το χωριό τη δεκαετία του '50 αρχές και του '60. Έφυγε και η αδερφή μου η πρώτη, η μεγάλη... Με πρόσκληση, όπως γινόταν τότε... Επρεπε, όμως, να περάσει από γιατρό. Οχι μόνο αυτή, αλλά όλη η οικογένεια. Πήγαμε στα Γιάννενα, όλοι μαζί η οικογένεια για να εξεταστούμε, για να πάρει η αδερφή μου την έγκριση ότι δεν κινδυνεύει η χώρα από κάποια μεταδοτική ασθένεια. Και έτσι πέρανε το «ελεύθερο» να φύγουν από την Ελλάδα για να πάνε στην Αυστραλία.

Η Χρυσούλα Σουπιώνη έκανε εννέα παιδιά και έφυγαν όλα στο Σίδνευ. Σήμερα δεν ζει. Εφυγε με ένα καμό, τόσα παιδιά κανένα δίπλα της... «Η Παναγιά κοντά του» έλεγε ολημέρης και ολονυκτίς.

Αυτοί που έφυγαν μετανάστες ήταν από 18 μέχρι και 35 ετών. Τα κορίτσια ήτανε περιζήπτες νύφες. Στέλνανε την φωτογραφία τους και αμέσως ερχόταν πρόσκληση. Άμοιρη η μάνα... Τραγικός ο αποχωρισμός της κόρης από την αγκαλιά της, λένε και ξανάλενε οι γριούλες που θυμούνται τα νιάτα τους και την κάθε ιστορία αποχωρισμού σε κάθε σπίτι.

Η μετακίνηση στην Αυστραλία από το χωριό του Κάτω Γαρούνα έγινε ονομαστή ως «Ταξίδι χωρίς επιστροφή».

«Αυτοί που φεύγανε, το βράδυ πηγαίνανε και αποχαιρετούσαν όλο το χωριό. Λες και δε θα τους έβλεπαν ποτέ ξανά... και κάπως έτσι γινόταν... Αυτός ο δρόμος ήταν αγύριστος... Και οι πατεράδες περιμένανε όλοι γράμματα από τα παιδιά από την Αυστραλία... Είχαν και δολάρια μέσα» εκμυστηρεύεται στο ΑΠΕ-ΜΠΕ η Θεοδώρα (Λόλα) Σπίνουλα.

«... Μου έλεγε ο κουνιάδος μου ότι δε περνούσαν όλοι καλά. Στην αρχή μένανε σε μία καλύβα, όπου εκεί μέσα ούτε το ζωντανό σου δεν έβανες και πέρανε κεφάλες από γυνούνια και τις βράζανε για να τις τρώνε δύο τρεις μέρες μέσα σε μία κατασαρόλα ... Τι ζωή και αυτή» μονολογεί η κ. Λόλα και συνεχίζει: «Και κει πέρα δύσκολα ήτανε. Υστερά μάθανε τη γλώσσα. Η αδερφή μου πέθανε στην Αυστραλία... Ήθελε να πάει εκεί πέρα για να πλουτίσει... Να ο πλούτος της... Μόνη πέθανε, δεν την ξαναείδα άλλο. Ο αδερφός μου έφυγε 23 χρονών, μόλις τελείωσε από φαντάρος του έκανε πρόσκληση μια κοπέλα, έφυγε και την παντρεύτηκε. Ήρθε μετά από 23 χρόνια, έκανε το σπίτι... Οταν ήρθε δεν την εγνώρισα ... Πάντρεψε και την κόρη του εδώ... Εκανε μεγάλο γλέντι... Έφυγε πάλι πίσω. Το σπίτι του βίλα έγινε, αλλά άλλη πατρίδα έχει πλέον. Τα παιδιά του πεθερού μου φύγανε και αυτά και τα τέσσερα.

Ξεκληρίστηκε τότε όλο το χωριό. Όταν ήταν να φύγει ένα παιδί, βάζαμε ένα μαντήλι κόκκινο στο παράθυρο. Το μαντήλι ξεθώριαζε και το παιδί δεν είχε φτάσει ακόμη στην Αυστραλία, 45 μέρες μέσα στη θάλασσα, μέσα στο πλοίο... Ζωή ήταν αυτή ..Τώρα έφυγε κι η εγγονή μου, πήγε στην Αμερική για να βρει δουλειά... Η ξενιτιά είναι δεντρί, δεντρί με δύο κλάνους, ο ένας γεννάει τους καρπούς και ο άλλος γεννάει τους πόνους ... Εκεί πέρα δεν γνωρίζανε κανέναν...» λέει η 82χρονη Λόλα Σπίνουλα που μένει στο φτωχικό σπιτάκι της στον Κάτω Γαρούνα, αλλά ήταν πάντα ολιγαρκής και ικανοποιημένη από αυτά που της έδινε ο Θεός.

Η Λόλη Καρδάμη είχε να δει τον πατέρα της 20 χρόνια. Οταν ήρθε στην Κέρκυρα και πήγε στον Κάτω Γαρούνα, ο πατέρας της δεν την γνώρισε. Έφυγα με τα μαλλιά μακριά, θα πει. Ο πατέρας μου είδε την κόρη μου και πήγε κοντά της. Νόμιζε πώς μίουν εγώ... Πατέρα, του φώναξα. Δεν με κατάλαβες. Εγώ είμαι...

Η Αντιγόνη Πάγκαλη σύμερα δεν ζει, έφυγε με το δικό της καμό. Το τραγούδι της όμως παραμένει ακόμη ζωντανό... Σιγοψιθυρίζεται από τις πλικιώμενες, τραγουδιέται δυνατά από τις σημερινές μάνες που συνεχίζουν να χάνουν τα παιδιά τους, να τα βλέπουν να ξενιτεύονται.

.... «Να χαμπλώσουν τα βουνά... Να δω την Αυστ